

HØST 2020

FAGTREFF & SEMINARER



Nasjonalt seminar om restaurering av vassdrag og våtmarker

Tid: 10-11. september

Sted: Nettbasert: Teams

En egen del av seminaret er viet naturbasert klimatilpasning med blågrønne løsninger for flom og overvann. Det blir også nytt fra forskningen. Det årlige seminaret er arrangert av restaureringsprosjektet under direktoratsgruppen for vannforskriften, i samarbeid med Norsk vannforening. Grunnet korona-situasjonen blir årets seminar nettbasert i Teams, og uten beforing.

Forbedring av miljøet i og rundt vassdragene får økt oppmerksomhet i mange land. Oppretting av «gamle synder» i elver og våtmarker gir mange positive effekter: forbedringer for biologisk mangfold, rekreasjon og landskap, flomdemping og klimatilpasning, redusert forurensing, styrket overvannshåndtering og mer attraktive tettsteder.

Vandirektivets mål om å beskytte, forbedre og gjenopprette vannmiljøet har gitt vassdragsrestaurering et løft i hele Europa. FNs bærekraftsmål (SDG) nr. 6 om bærekraftig vannforvaltning har som delmål å beskytte og restaurere vannrelaterte økosystemer. Aichi-målene under konvensjonen om biologisk mangfold sier at minst 15 % av forringede økosystemer skal restaureres. Også i EUs naturmangfoldstrategi under Green Deal er det et mål om å restaurere Europas natur, herunder 25.000 km vassdrag.

Statssekretær Maren Hersleth Holsen fra Klima- og miljødepartementet åpner det 11. nasjonale seminaret om restaurering av vassdrag og våtmark. Det årlige seminaret er forumet for faglig oppdatering, og møteplassen for nettverksbygging innen restaurering av vassdrag og våtmarker. I årets seminar får vi høre både norske og europeiske erfaringer med gjennomførte, pågående og planlagte restaureringstiltak.

Møteleder: Anders Iversen og Andreas Lium, Miljødirektoratet

PROGRAM

Dag 1:

- «Velkommen»
Maren Hersleth Holsen, statssekretær i Klima- og miljødepartementet

Restaurering i Europa:

- «Key-note: Restoration of Rivers in France»
Josée Peress, Office Français de la Biodiversité
- «Key-note: Mapping and removal of migration barriers in Europe»
Herman Wannigen, World Fish Migration Foundation

Gjennomførte, pågående og planlagte restaureringstiltak i Norge:

- «Rehabilitering av Segeråga i Rødøy»
Kristin Brekke Klausen, vannområdekoordinator Ranfjorden og Rødøy/Lurøy vannområde
- «Behov for tiltak i Gaula»
Iver Tanem, FM Trøndelag
- «Alnaelva – en mulighetsstudie»
Tharan Åse Fergus, Oslo kommune og Therese Fosholt Moe, NIVA
- «Restaurering i Tokkeåi og Måna»
Jarand Felland, ordfører i Tokke kommune
- «Sjøørretprosjektet i Rogaland»
Jarle Lunde, Vannområdekoordinator Ryfylke & Knut Ståle Eriksen, Stavanger og Rogaland Jeger- og Fiskerforening
- «Samarbeid mellom regulant, elveeierlag og Jeger- og Fiskerforening»
Trond Erik Børresen, Lyse Produksjon

Fra forskningen:

- «Norske eksempler i den europeiske RiverWiki-databasen»
Therese Fosholt Moe, NIVA
- «Effekt, kostnad og levetid av restaureringstiltak»
Ulrich Pulg, NORCE
- «Mulig bruk av folkeforskning i vannforvaltningen»
Line Barkved, NIVA

Dag 2:

Våtmarker:

- «Key note: The Great Rewetting: how to restore 50 million hectares of peatlands until 2050»
Professor Hans Joosten, Greifswald Mire Centre, Tyskland
- «Status for restaurering av våtmark- og myr i Norge»
Vibeke Husby, Miljødirektoratet

Naturbasert klimatilpasning: blågrønne løsninger for flom og overvann:

- «Flytting av flomvoll ved Gausa»
Mari Olsen, Innlandet Fylkeskommune
- «Nye veier for vannet i Oslo»
Line Barkved og Isabel Seifert-Dähnn, NIVA
- «Evaluering av urbane regnbed»
Nevedda Sivakumar, NMBU

Vegutbygging og vannmiljøet – utfordringer og løsninger!

Tid: 21. oktober kl. 09:00-16:00

Sted: Nettbasert: Vannforeningens YouTube

Hva gjør veiprosjektene med vannmiljøet vårt?

Norge er et langstrakt land. Reiser du fra syd til nord i landet, har du tilbakelagt en distanse som likeså kunne føre deg til Nord-Afrika. For å binde sammen landsdelene og redusere reisetiden har det i det siste 10-år vært mange store vegprosjekter i Norge, og flere vegprosjekter er på gang.

Hva gjør disse vegprosjektene med vannmiljøet vårt? Hva bør en utslippstillatelse fra veganlegg inneholde? Når og hvordan bør man rense vegvann, og er det slik at mikroplast fra veg en stor utfordring?

Møteleder: Kjersti Wike Kronvall, SVV og Sissel Brit Ranneklev, NIVA

PROGRAM

- «Hva vet vi om effekter av veivann på vannmiljøet og hvor godt fungerer tiltakene?»
[Jes Vollertsen, Universitetet i Aalborg](#)
- «CEDR-prosjektet: Hva har vi lært av europeisk samarbeid om veg og vann?»
[Lene Sørli Heier, Statens vegvesen](#)
- «Nasjonal innsjøundersøkelse av saltpåvirkede innsjøer»
[Halvor Saunes, COWI](#)
- «Hvis vi mener vannmiljø er viktig, hva er da relevante pålegg?»
[Frode Kroglund, Fylkesmannen i Agder](#)
- «Store samferdselsprosjekter – forundersøkelser, overvåking av vannmiljø og tanker om tålegrenser»
[Roger Roseth, NIBIO](#)
- «Utfordringer med håndtering av tunneldrivevann og oppfølging utslippstillatelser»
[Eirik Leikanger, Veidekke](#)
- «Erfaringer knyttet til vannhåndtering ved utbygging av Tvedestrand-Arendal»
[Marianne Simonsen Bjørkenes, Nye Veier](#)
- «Metode for måling av partikler fra dekkslitasje i vegmiljøet»
[Demmelash Mengistu, Ås kommune/NMBU](#)
- «Mikroplast fra vei»
[Elisabeth Rødland, NIVA](#)
- «Hvor godt fungerer dagens rens tiltak for tilbakeholdelse av mikroplast fra veivann? Resultater fra innledende studier»
[Eilen Arctander Vik, Aquateam COWI](#)
- «Krav, utforming og design av rens tiltak»
[Svein Ole Åstebøl, COWI](#)
- «Uttesting av 2-trinns rensing i Bjørnegårdtunnelen»
[Thomas Meyn, NTNU](#)
- «Sedimentasjonsdammer bidrar til å rense forurenset veivann, men hvordan påvirkes dyrene som lever de»
[Sondre Meland, NIVA](#)

Vannpriseminaret 2020

Dato: 4. november 09:00-16:00

Sted: Oppmøte (informasjon om sted kommer på nett) og nettbasert: Vannforeningens YouTube

Årets Vannpriseminar vil ta for seg rehabiliteringstakt og utviklingsarbeid i vannbransjen.

- Hvorfor har vi ikke større rehabiliteringstakt? Behovet er stort, men fornyelsestakten er tilsynelatende for lav.
- Hvordan kan vi utnytte ny teknologi? Er smart teknologi en teknobloff? eller blir det et viktig tilskudd til effektiviseringen av vann og avløpstjenestene?

Seminaret vil belyse dette fra ulike synsvinkler, fra FoU til praktisk tilnærming. Programmet har også et internasjonalt perspektiv, representert ved to studenter som nylig har fullført sitt mastergradsarbeid ved NTNU med problemstillinger knyttet til vannforsyning, der også smart teknologi er benyttet.

Prisvinneren har vært aktiv i VA-bransjen i over 40 år og har ledet flere store nasjonale og internasjonale forskningsprogrammer. Han har særlig vært opptatt av tilstand og fornyelse av ledningsnettet for vann og avløp og å gi nye generasjoner fagfolk kunnskap om dette.

Møteleder: Jonny Ødegård, COWI

Verdens vanndag 2020: Vann og klimaendringer

Dato: 24. november 09:00-15:00

Sted: Forskningsparken, nettbasert: Vannforeningens YouTube

DEN OFFISIELLE NASJONALE MARKERINGEN AV FNs VERDENS VANNDAG

Seminarret retter seg mot deg som er interessert i hvordan verdens og Norges vannressurser påvirkes av klimaendringene, og hvordan vi kan svare på utfordringene i ulike sektorer.

Klimaendringer påvirker vannets kretsløp, og endringer i vannkretsløpet virker tilbake på klimaet. Mer flom og mer alvorlig tørke forventes i fremtiden. Mer enn 2 milliarder mennesker bor i land som opplever høy grad av vannstress. I kombinasjon med klimaendringer og befolkningsvekst kan situasjonen forverres. Forandring i vanntilgjengelighet vil påvirke matsikkerheten og har allerede vist seg å bidra til flyktningstrømmer og politisk ustabilitet.

Også i Norge opplever vi endringer i klima og hydrologi, blant annet med stadig flere styrtregneepisoder med påfølgende flommer og skader. Tørken i 2018 er også en påminnelse om hva vi kan få mer av. Håndtering av vann er derfor en nøkkel i det nasjonale klimatilpasningsarbeidet.

Møteleder: Jan-Erik Thrane, NIVA

PROGRAMMET VIL INKLUDERE

- Globale perspektiver: forholdet mellom vann og klimaendringer – effekter på samfunn og miljø
- Norske perspektiver: effekter av klimaendringene på hydrologi, vannkvalitet og økologi, helse, vannhåndtering og klimatilpasning
- Hva forsker vi på innen vann og klimaendringer? Eksempler fra spennende forskningsmiljøer i Norge

Det er rehabilitert, men det lekker fortsatt

Tid: 26. oktober, kl. 12:00-15:30

Sted: Nettbasert: Vannforeningens YouTube

Hvordan kan man sikre at man iverksetter tiltak som fungerer når det gjelder rehabilitering av gamle ledningsnett, eller er dette en umulig oppgave?

Store summer brukes til å rehabilitere gammelt ledningsnett ved å bygge om fellessystemer om til separate løsninger for spillvann og overvann. Gamle utette ledninger byttes med nye, men det kan se ut som at renseanleggene mottar like mye avløpsvann. Selv kommuner med bare separat ledningsnett for avløp opplever stor tilrenning til renseanlegget når det regner. Hvordan kan man sikre at man iverksetter tiltak som faktisk fungerer, eller er dette en umulig oppgave?

Møteledere: Line Diana Blytt, COWI og Tove Haugland Udon, Lørenskog kommune

Urban overvannshåndtering i et framtidig våtere og villere klima – Risiko for helse, sikkerhet og miljø – Er vi godt nok forberedt?

Dato: 9. november, kl. 12:00-15:30

Sted: Nettbasert: Teams

Ut fra foreliggende scenarier vil framtidens klima i Norge bli våtere og villere. Hyppigheten av ekstreme nedbørsepisoder vil øke. Vintrene vil bli kortere, fuktigere og mer ustadige med hyppige skiftninger mellom kulde- og tineperioder og gi utfordringer i overvannshåndteringen. Mer ekstremklima vil og føre også til økt mobilisering av miljøgifter og partikler.

Hvor sårbar er eksisterende bygg og infrastruktur overfor forventede klimaendringer, og hvilke innsatser må eventuelt til for å gjøre våre byer, tettsteder og infrastruktur mer robuste for å redusere risiko for mennesker og miljø?

I dette fagtreffet vil vi blant annet se nærmere på arealplanlegging som et verktøy for å ta hånd om overvannet og forhindre flom. Tekniske løsninger som infiltrasjon, fordrøyning, sandfang, renseløsninger for å ta hånd om miljøgifter, partikler og plast vil bli belyst samt hvilke framtidige muligheter som finnes for å forbedre dagens løsninger.

Atle Dagestad, NGU og Solvår Reiten, Statens vegvesen

Krise-, nød-, reserve- og beredskapsvannforsyning

Dato: 7. desember, kl. 12:00-15:30

Sted: Nettbasert: Vannforeningens YouTube

- hva betyr begrepene og hva er løsningen?

I vannbransjen brukes det mange forskjellige begreper på vann, avhengig av hvilken situasjon vannverket står overfor. Dette fagtreffet skal ta for seg de ulike begrepene, og presentere krav, bruksområde og utfordringer. Dette fagtreffet vil også fokusere på hvordan kommuner/vannverk kan samarbeide om de ulike vanntypene.

Møteleder: Kristin Kjøglum, VAV

Koronavirusmitte og vann

Dato: 21. januar, 12:00-15:30

Sted: Miljødirektoratet i Oslo og nettbasert: Vannforeningens YouTube

Hva har denne pandemien lært oss om smitte av Covid-19 gjennom drikkevann, samt erfaringer knyttet til beredskap og hvordan pandemien har påvirket den daglige driften i vann- og avløpsbransjen.

Dette fagtreffet har til hensikt å presentere oppsummert kunnskap om Sars-Cov-2 viruset og vann, samt erfaringer knyttet til beredskap og hvordan pandemien har påvirket den daglige driften i vann- og avløpsbransjen.

I januar 2021 har det gått ett år siden Sars-Cov-2-viruset ble oppdaget i Wuhan i Kina. Viruset har vist seg å være svært smittsomt og påvirket en hele verden i form av økt beredskap og måten vi omgås hverandre på.

For vannbransjen dukket det også opp, i tidlig fase av pandemien, spørsmål som for eksempel om korona kan smitte via drikkevann og badevann og nødvendige smitteverntiltak ved håndtering av avløpsvann.

I en krise med et nytt agens er informasjonsbehovet stort og det produseres mye kunnskap på kort tid. Dette fagtreffet har til hensikt å presentere oppsummert kunnskap om Sars-Cov-2-viruset og vann, samt erfaringer knyttet til beredskap og hvordan pandemien har påvirket den daglige driften i vann- og avløpsbransjen.

Da fortsatt mye er usikkert vedrørende denne pandemiutviklingen, må det tas forbehold om at programmet kan bli modifisert når fagtreffet nærmer seg.

Møteleder: Vidar Lund

PROGRAM

- «Om Sars-Cov-2 – opprinnelse, egenskaper og vann som potensiell smittevei for det nyoppdagede viruset»
[Mette Myrmed, NMBU](#)
- «Epidemiologien av Covid-19 – hvor er vi nå i utbruddet, hva kan vi forvente fremover og hva er viktig for å stå rustet mot en framtidig ny epidemi?»
[Frode Forland, Folkehelseinstituttet](#)
- «Kan analyser av avløpsvann fungere som et føre-var- varsel for et nytt utbrudd av Covid-19 i befolkningen? Oppsummering av nasjonal og internasjonal forskning og pågående aktiviteter i Norge.»
[Jose Antonio Baz Lomba, NIVA](#)
- «Vannforsyningen som samfunnskritisk funksjon. Har pandemien endret beredskapen for vannforsyningen i Norge?»
[Anders Bekkelund, Mattilsynet](#)
- «Hvordan håndterte Trondheim kommune koronakrisen og hvordan har pandemien endret driften av vann og avløp?»
[Odd Atle Tveit, Trondheim kommune](#)



Vann- og slambehandling?

Kalk - Filtermaterialer - Vannglass/Silikat - Teknisk utstyr



 48 14 25 57
www.kalk.no



FAGTREFFENE ER GRATIS, MEN VI BER OM PÅMELDING I FORKANT

Deltagelse på seminarer koster kr 1000,- for medlemmer i Norsk vannforening og kr 1300,- for andre. Pris for pensjonister er kr 300,- og studenter deltar gratis. Seminarer som går over to dager har egne priser, se nettsiden. Påmelding til seminarer og fagtreff gjøres på nett under det respektive kurs på www.vannforeningen.no/fagtreff-seminarer

Det vil bli sendt program for hvert enkelt seminar og fagtreff på e-post, ca en måned før seminaret, og programmet legges ut på vår hjemmeside: www.vannforeningen.no
Lik Norsk vannforening på facebook: www.facebook.com/vannforeningen

E-post: post@vannforeningen.no, tlf: 22 94 75 00